

GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna
słp. 12.

N^{ER} 140.

Pojedynczy numer na wielo-
wym papierze gr. 10.

ŚRODA DNIA 22 CZERWCA 1851 ROKU.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godzina	Barometr na 0° r.	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	U W A G I.
7	27 7, 040	+16. 6	+10.4			
21. 12	6, 726	+22 7	+10.0	połn: słaby	pochmurno	
3	6, 521	+25. 3	+10.9	połud: za. słaby	„ „	deszcz.
8	6, 521	+25. 3	+10.9	połn: średni	chmury	grzmot, deszcz.
9	6, 681	+16. 8	+10.0	p. za. słaby	pogoda z chmur:	

WJADOMOŚCI KRAJOWE.

KRAKÓW. — Dziennik *Konstytucjonista* umieścić w numerze 137 następujący artykuł:

„Jeden dziennik napisał: Stanę kilku węgierskich *comitats*, którym naprzód dał przykład *Bartz*, ośmielili się uczynić przełożenia swojemu królowi, Franciszkowi, w których przypominają dobrodziejstwa wyświadczone Węgrom przez Polaków w wojnach toczonych przeciwko Turkom, wystawiają wielki błąd Austrii, iż poświęciła kraj, który ją obronił przeciwko Rossyi, chwilowym widokom, nakoniec proszą tymczasowie: 1) Aby odwołano bez zwłoki zakaz wywożenia broni i żywności do Polski; 2) Aby zwołano sejm, któryby przedsięwziął potrzebne środki do polepszenia losu Polaków. „Niewiadomy dotąd skutek tych przedłożeń.

Tenże dziennik donosi, że wszystkie drogi w austriackim państwie są zalane wojskami. — Zbierze się armia od 60 do 80 tysięcy ludzi na granicach Bawarii, a w Lindau pełno wojska. Cesarz Jmć wezwał do wzięcia się do oręża ludy węgierskie pograniczne Turcji.

Wysłaną została deputacya do nowego króla Belgów z oświadczeniem o nastąpiącym wyborze Go na tron i ofiarowaniem Mn belgijskiéy korony. Składa się ona z osób, które głosowały przeciwko wyłączeniu *nassau*skiego domu.

Kilku kupców warszawskich odebrało listy z Wrocławia i Berlina donoszące, iż gabinet londyński przesłał mocne przełożenie *europ*skim dworom w sprawie Polski.

WARSZAWA 19 CZERWCA.

UCHWAŁA SEYMOWA.

Izby Senatorska i Poselska. — Na wniosek Rządu Narodowego i po wysłuchaniu komisyy seymowych, w zamiarze zapewnienia żywności dla wojska na rok 1851, postanowiły i stanowią co następuje:

Art. 1. Od dnia 15 września r. b. królestwo polskie dostarczy pod dyspozycyą Rządu Narodowego następującą ilość produktów. iako to: żyta korcy 89,168, grochu lub kaszy korcy 33,438, owsa korcy 331,032.

Art. 2. Od dnia 15 lipca r. b. dostarczy kró-

lestwo polskie pod dyspozycję Rządu Narodowego, okrazy funtów 168,000, wódki garcy 560,001 próby 6tęy *Migiera* i ciepła 12° *Reaumura*, siena centnarów 604,800, słomy centnarów 241,520 prostęy lub targańey.

Art. 3. Powyższa ilość liwerunku do dnia 1 stycznia 1832 wyrachowana, rozłożona zostanie na województwa w stosunku podatku liwerunkowego pieniężnego.

Art. 4. Rady wojewódzkie rozłożą stósownie do tegoż podatku na powiaty i szczególne gminy, ilości produktów na województwa przypadające, podciągając tak dwory iako też włościan, którzy dawniey liwerunki pieniężne opłacali. Rozkłady i w stosunku tego palety, pod odpowiedzialnością władz administracyjnych gminom doręczone byćdź powinny przed terminami art. 1szym i 2gim oznaczonemi. Odstawa produktów, nie będzie mogła byćdź zarządzona bezpłatnie dalej, iako mil 12 od miejsc, z których produkta sąbrane.

Art. 5. Wykonanie niniejszego prawa kommissyom rządowym spraw wewnętrznych ji wayny poleca się.

Dan w Warszawie dnia 16 Czerwca 1831 r.	
Marsz: Izby Posel:	Prezyd: w Senacie
Wt: Hr. <i>Ostrowski</i> .	<i>Miączyński</i> .
Sekr: Izby Posel:	Sekretarz Senatu
<i>Xawery Czarnocki</i>	Senator <i>Kasztelan</i>
Dep: Okr: <i>Stanisław</i> :	<i>Niemcewicz</i> .

Izba Poselska. — Posiedzenie izby poselskiej dnia 18 b. m. rozpoczęte zostało od nader przyjemnego i pożądanego obrzędu. Minister spraw wewnętrznych zawiadomił też izbę, że upoważnionym został do wprowadzenia do nięy *Narcyza hr. Olizara*, uznanego przez Senat za Reprezentanta województwa *Wołyńskiego*, zanim z wszystkich tegoż województwa powiatów nie przybędą posłanicy dla zajęcia w gronie téy miejsc swoich. W pełnych, patriotyzmu i nayszlachetniey-

szych uczuć wyrzach, oddawszy tenże Minister cześć obywatelskim przedsięwzięciom hr. *Olizara*, upraszał zarazem, iżby wolno mu było dopełnić niezwłocznie polecenie rządowe.

Niezadługo, ukazał się poseł hr. *Olizar*, wprowadzony do izby przez ministra spraw zagranicznych; całe grono reprezentantów, powstawszy z miejsc powitało swego nowego członka. Przedstawiając go marszałkowi izby, minister spraw wewnętrznych raz ieszcze wspomniął o jego patryotyczném poświęceniu się dla oyczyzny, które zjednalo mu nayschlubniejszy wieniec obywatelski; na co odpowiadając marszałek, w imieniu całej izby wynurzył radość z powodu oglądania w dawnęy prawodawców polskich świątyni, reprezentanta bratniey prowincyi, który światłem swém ma wesprzeć naygorętsze usiłowania narodu, pragnącego niepodległości wszystkich części rozszarpanego królestwa polskiego.

Hrabia *Olizar* naysmocniey wzruszony, zajął niezwłocznie miejsce na ławce obok reprezentantów województwa *Krakowskiego*, a niechcąc przerywać toczący się dyskusji, dopiero po téy ukończeniu głos zabrał. W wymownym głosie swoim skreślił przedsięwzięte przez obywateli *Wołyńskich* kroki w celu przystąpienia do ogólnęy sprawy narodu polskiego. Wyraził: że od pierwszey chwili doyscia do nich wiadomości o powstaniu w królestwie polskiem, iedyném ich życzeniem było wsparcie czynne onegoż, co też ci obywale, o ile w ich możności było, uskuteczнили. Że powstanie *Wołyńskie* nie rozwinęło się tak silnie iako powstanie w królestwie, to poseł *Olizar* przypisywał przedewszystkiém temu, że gdy *Polacy* robiąc rewolucyę, posiadali własne wojsko, iakkolwiek nieliczne, lecz pełne męstwa, które dozwolilo im z zupełną wolnością o losach oyczyzny swęy stanowić, obywale *Wołyńscy* przeciwnie, oteczeni szpiegami i rojem zaprzędanych urzędników, z naysil-

kszą ledynie skrytością i wystawiając się na najsroźsze okrucieństwa, na utratę majątku, a nawet na dziką zemstę nad ich dziećmi się pastwiącą, mogli myśleć o ważnym dziele politycznego wyswobodzenia się; a gdy Polacy węzłem nierozzerwanym wiary wspólny z ludem połączeni, w całym narodzie znajdowali zgodność życzeń i zamiarów, obywatele Wołyńscy przeciwnie, różniący się z włościanami wyznaniem, napotykali wrogów, w każdym duchownym, a nawet w każdym poddanym, który nawykł w nich widzieć wykonawczy srogich rozkazów despoty, tych, którzy od nich podatki wyciskali, tych nakonec, którzy z łona ich rodzin, wyrwali dzieci dla oddawania ich w rekrutów. Zakończył hr. Olizar oświadczeniem, że w chwili kiedy uciekając z oyczystych zagród od rodziny i majątku, pozbawiony tego wszystkiego, cokolwiek istnienie osłodzić jest zdolne, nie spodziewał się bynajmniej, żeby jeszcze coś, sierpienia tego i życie będące niemal ciężarem, uprzyjemnić zdołało, nadsprzedziwanego doznaie wzruszenia, widząc się w gronie posłańców narodu, i składa im najszczęśliwszą wdzięczność za zaszczyt, który w chwili obecny od nich doznaie. Skończywszy mówić hr. Olizar, podpisał niezwłocznie pamiętne akta Reprezentacyi.

Wiadomości Urzędowe od wojska.

Do Rządu Narodowego

Naczelnym Wódz Sily Zbrojney Narodowej.

Mam zaszczyt zawiadomic Rząd Narodowy, iż generał Chyżanowski przesłał następujące wiadomości o działaniach oddziału powstania Żytomierskiego, zostającego pod dowództwem kapitana Rożyckiego.

Oddział rzeczzonego powstania złożony z obywateli powiatów Żytomierskiego, i Machnowieckiego, uformowawszy się dnia 6 Maja bieżącego roku o dwie mile od miasteczka Cudnowa, przejął w okolicach tamiecznych dnia 20 Maja 500 rekrutów, drogą Żytomier-

ską do główny armii rossyjskiy prowadzonych, których do domu porzpuszczał. Nie mogąc się połączyć z powstaniem podolskiem, dla przerwaney komunikacyi przez korpus jener. Rotha udał się ku Janowu a stamtąd po przejściu rzeki Boh w pozycyie leśne Wołyńskie. Atakowany d. 27 pod wsią Mołoczka przez dwie rotę piechoty z pułku księcia Wellingtona i przez kilkudziesiąt Kozaków, ubił nieprzyjacielowi 30 żołnierzy i dowodzącego officera, 90 ludzi z jednym officerem wziął w niewolę, których rozpuścił, sam nie mając jak 5 ludzi i 2 konie ranne. Dnia 30 Maja obchodząc wojsko nieprzyjacielskie, udał się pomiędzy Korzec i Zwakie i pod Kikijowem zabrał transport owsa i sucharów prowadzoony na 105 wozach kutych, przez 240 koni ciągnionych, niemnię 49 powózek z prochem, granatami i bombami które, wzięwszy dwóch beczek prochu, zatopił. Dnia 2 Czerwca atakowany pod miasteczkiem Berzem pod Tyszycami przez dwa szwadrony pułku Dorpackiego strzelców konnych, ubił mu 12 ludzi, 40 ran i wziął w niewolę, których na tamtym brzegu Styru uwolnił, sam zaś miał jednego zabitego, 4 ludzi rannych, i utracił 14 ochotników na podwodach iadących. Po téy potyczce przepłynął się przez Bug pod Dorochuskim. Zawiadomiony o tem generał Chyżanowski wysłał dwa bataliony piechoty dla ułatwienia mu przetrznięcia się przez Kozaków i strzelców konnych z korpusu Kuidigiera, rozłożonych w okolicach Zamościa. Lecz pomoc ta już nie była mu potrzebna. Napadłszy w nocy pod Uchaniami na obóz dwóch szwadronów Siewierskich strzelców konnych i pułk Kozaków, ubił 5 officerów, między którymi pułkownika dońskich Kozaków, przeszło 64 ludzi, 60 kilku wziął w niewolę wraz z podpułkownikiem strzelców konnych *Bogdanowem*, i przybył z nimi do twierdzy Zamościa, w sily 3ch szwadronów i 40 ludzi pieszych.

Tak waleczne a razem zręczne i przytomne obroty kapitana Różyckiego czynią zaszczyt jego męstwu i talentom wojskowym i za wzór służyć mogą tym, których władza wyższa do podobnych wypraw powoła. Według świadectwa jego, odznaczyli się szczególniéj Tomasz Odyniecki, Franciszek Wojewódzki, Izaak Halczyński, Trochim Dan t w cz, Seweryn Malinowski, i Julian Budzyński podofficer.

Chcąc okazać błętemu kapitanowi Różyckiemu ukontentowanie moje, mianowałem go majorem dowódcą nowo formować się małego pułku i udzieliłem mu krzyż kawalerski, również krzyże srebrne podofficerom i żołnierzom tym, którzy według jego raportu odznaczyli się w tym prawdziwie wzorowym pochodzie.

W kwaterze Głównej w Siennicy dnia 16 Czerwca 1831 r.

(podp:) SKRZYNECKI.

Wiadomość o połączeniu się Giełguta z powstańcami w Augustowskiem i Żmudzi, danie pomocy przez Chłapowskiego w Litwie, wielki postrach rzuciły między Rossyan. Sami rozliczne rozsiewają wieści: że książę Michał mocno chory, dzień i noc 12 otoczony lekarzami, że Paszkiewicz jadąc do armii schwytany przez powstańców; inni znowu utrzymują, że zginął w Petersburgu na pojedynku z Czerniszewem, że Sacken zastrzebił się z rozpaczy, że Bobruvsk wzięty przez patrotów, i że im dopomogli żołnierze z gwardyjskich pułków rossyjskich osadzeni w twierdzy, za n leżenie do rewolucyi petersburskiéj z 1825 r. i że wszyscy wspólnie z Polakami wykonali przysięgę na wierność Rządowi Narodowemu w Warszawie.

Ciała feldmarszałka Dybicza nie przyjęli Prusacy z obawy cholery, i złożono je d. 14 w Łomży.

Żaden znaczny korpus rossyjski nie ściga jen. Giełguda, posłano tylko 2 pułki jazdy ku Suwałkom, przeciwko którym działa podpułkownik Zaliwski, począwszy od Seyn ku Pilwiskom z Krakusami i strzelcami, których ma do 3000 i jedno działo. — Jenerał Dembiński przeszedł Niemen i ma się posuwać ku Wilnu spólnie z jenerałem Chłapowskim; przy nich dowodzą Litwinami, prócz Tyszkiewicza, Matusiewicz, Rutkowski, i Giecwicz, były kapitan; Wilno było ciągle obserwowane przez powstańców, z których najbliższy stał obywatel Traczewski; mieli koło Wilna 5200 ludzi. W Wilnie było 6000 piechoty i 2000 jazdy rossyjskiéj, po większój części Kirgizów z 30 armatami; w arsenale było 60 armat bez łożysk i znaczna ilość ręcznej broni. — W Kownie byli Sacken, Fricken i Aneńkow w 5000 ludzi z 24 działami. — Żmudzinami dowodzili za Niemnem Ogiński, Żaluski, Potocki i panna hrabianka Plater, która pułk ułanów wystawiła.

W Galicyi rozciągnięto następujące kordony: jeden od Krakowa, Polski i Rossyi; drugi po nad Sanem do Węgier w poprzek kraju; trzeci nad Solą między Galicyą a Śląskiem; czwarty między Galicyą a Węgrami.

(Z Gazet Warszawskich.)

LOTERIA KRAJOWA.

W 456 ciągnięciu dnia 22 Czerwca 1831 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały numera następujące:

— 72. 61. 66. 87. 2. —

Przyszłe 457 Ciągnięcie przypada dnia 30 Czerwca 1831 r.

D O N I E S I E N I E.

W dniu 24 Czerwca r. b. o god. 10 z rana w Krakowie w gmachu Sukiennic odbędzie się w drodze exekucyi sądowej licytacja sreber stołowych iako to: sztucców, grabek, łyżek wazowych, stołowych, pułmiskowych, solniczek etc. etc. Chęć licytowania mający zaprasza się z gotowem pieniądze.

W Krakowie 15 Czerwca 1831 r.

Henryk Salomoński Kom: Sąd.